

PÄÄSYKOEOPAS

2011

JULKAISIJA: KRONOS RY

Lukijalle

Tämä opas on tarkoitettu kaikille historian opiskelemisesta kiinnostuneille ja erityisesti kannustukseksi ja opastukseksi keväällä 2011 Helsingin yliopiston historia-aineisiin pyrkiville hakijoille. Olemme opiskelijaporukalla koonneet näille sivuille kokemuksia historian pääsykokeeseen valmistautumisesta, kokeessa pärjäämisestä ja humanististen historia-aineiden opiskelusta Helsingissä. Pohdimme muun muassa, millaisia kirjoja kannattaa lukea ja kuinka kirjoitetaan hyvä esseevastaus. Oppaamme kantavana ajatuksena kulkee kuitenkin jokaiselle oman valmistautumistavan löytäminen.

Historia on yksi humanistisen tiedekunnan monipuolisimmista oppiaineista, jolla on tarjottavaa jokaisen tieteenalan opiskelijalle. Tapahtumien, käsitteiden ja ajattelutapojen sitominen ajalliseen kontekstiinsa auttaa hahmottamaan kokonaisuuksia, kyseenalaistamaan itsestään selvyytensä pidettyjä käsityksiä ja löytämään uusia näkökulmia erilaisten ilmiöiden tarkasteluun. Pääsykokeissa mitataankin näppärän vuosilukupiiperryksen ja ulko-opeteltujen faktojen sijaan kykyä yhdistellä oppimaansa ja hahmottaa laajempia kehityskulkuja.

Tämän opaskirjasi kautta toivotamme kaikille historian pääsykokeisiin vuonna 2011 lukeville hakijoille onnea ja menestystä tulevaan kevääseen! Yliopiston pääsykoe ei ole mahdottomia erikoistaitoja tai –taikoja vaativa koetinkivi, vaan siihen on mahdollista panostaa omalla huolellisella valmistautumisella. Nauti oppiessasi uutta ja tarkastele lukemaasi ja kuulemaasi kriittisin silmin ja mielikuvitusta käyttäen.

Antoisaa pääsykoekevättä ja onnea kokeeseen toivottaen,

Pääsykoeopastiimi ja Kronos ry

Tämän oppaan esikuvana toimii Turun yliopiston historianopiskelijoiden Kritiikki ry:n vuonna 2009 ensimmäistä kertaa julkaisema Pääsykoeopas. Lähtöajatuksena oli maksullisten valmennuskurssien sijaan tarjota kaikille tasapuolisesti saatavissa oleva opas pääsykokeisiin valmistautumiseen.

Tekijätiimi 2010-2011:

Tekstit: Jade Aumasto, Kaisa Autere, Henri Hannula, Jarna Hietanen,

Jaakko Ikonen, Tero Juutilainen, Annaleena Keso, Anna Koivukoski,

Saana Palamaa, Toni Piipponen, Sanna Supponen

Kuvitus: Jade Aumasto, Juha Haavisto, Nuppu Koivisto, Kaisa Sarkkinen

Taitto: Kaisa Autere

Kansi: Juha Haavisto

Kiitokset kaikille kirjaehdotuksille ja kommentteille lähettäneille!

Julkaisija: Kronos ry, Helsingin yliopiston historian opiskelijoiden ainejärjestö

Oppaan tekijänoikeuksien haltija on Kronos ry. Opasta saa muokata ja jakaa vapaasti ilman maksua, kunhan tekijänoikeudet ja käyttöehdot säilyvät oppaan mukana. Oppaan tai sen osan käyttäminen kaupallisiin tarkoituksiin on ehdottomasti kielletty.

Pääsykoeopas 2011

Historian opiskelusta Helsingissä

Historia yliopistossa	5
Oppiaineet Helsingissä	6
Miksi hakea juuri Helsinkiin lukemaan historiaa?	7
Kokemuksia: Junalla Helsinkiin	9

Humanistisista aloista

Humanististen alojen opiskelusta	11
Miksi hakea lukemaan historiaa?	12

Pääsykokeeseen lukeminen

Tehokas oppiminen	14
Kuinka opiskelen 200 vuotta maailmanhistoriaa?	15
Kokemuksia: Lukuvinkkejä	17

Pääsykoe vuonna 2011

Kirjallisuudesta	19
Kirjavinkkejä pääsykokeeseen 2011	20
Kokemuksia: Motivaatio = pyykinpeseminen	22

Pääsykokeessa vastaaminen

Esseevastauksesta	24
Koetilanteesta	26
Kokemuksia: Yllättäviä lähteitä	28

Vanhoja pääsykoekysymyksiä

Kokemuksia: ”Vielä ei ole kaikkien päivien aurinko laskenut”	30
--	----

Ylioppilaskirjoituksista

Kokemuksia: Futiskentältä yliopistomaailmaan	32
Alkupisteiden ja ylioppilaskirjoitusten merkityksestä	33

Näkökulmia valmennuskursseista

Valmennuskurssien merkityksestä ja tarpeellisuudesta	35
Kokemuksia: Luota omaan panokseesi: suunnittele ja kirjoita	36
Kokemuksia: Itsevarmuutta valmennuskurssilta	37

Lopuksi	38
----------------	-----------

Linkkejä	39
-----------------	-----------

HISTORIAN OPISKELUSTA HELSINGISSÄ

Historia yliopistossa

Yliopistossa historian opinnoissa opitaan ymmärtämään historiallisen menneisyyden ja historiatieteen luonnetta. Tarkat vuosiluvut tai päivät eivät ole niin keskeisessä asemassa kuin se, että pystyy käsittelemään ja ymmärtämään menneisyyttä monipuolisesti laajana kokonaisuutena. Opetuksesta huolehtivat pääsääntöisesti historiantutkijat, jotka ovat yleensä perehtyneet yhteen tai useampaan erityisalaan, ja pystyvät siten tarjoamaan tuoreinta tietoa oman alansa tutkimuksesta.

Saatua tietoa ei tule kuitenkaan hyväksyä suoraan sellaisenaan, vaan siihen tulee suhtautua kriittisesti. Oman ajattelun merkitys korostuu yliopisto-opinnoissa. On muistettava, että historia on aina tulkintaa eikä täydellistä totuutta voida koskaan tarjota. Usein selkeiden vastausten sijaan historiantutkijalla on vastassaan paljon lisäkysymyksiä ja erilaisten näkemysten vertailua. Tiedon tarjoamisen lisäksi opetuksen tehtävänä on tutustuttaa opiskelijat historiantutkimuksen käytännön taitoihin eli opiskelijat oppivat myös kirjoittamaan historiaa.

Yliopisto-opinnoissa korostuu akateeminen vapaus. Historianopiskelijalla on vain vähän pakollisia opintoja, joten omat kiinnostuksen kohteet määräävät opintojen suunnan. Toisia kiinnostaa enemmän 1900-luvun sotahistoria, toisia puolestaan antiikin kulttuuri. Koulutuksen monipuolisuutta kasvattaa se, että sivuaineopinnot eivät rajoitu vain oman laitoksen opetustarjontaan. Sivuaineita voi valita – tietyin rajoituksin – koko humanistisesta tiedekunnasta, muista yliopiston tiedekunnista ja jopa muista korkeakouluista. Esimerkiksi monet historianopiskelijat suorittavat sivuaineopintoja valtiotieteellisessä tiedekunnassa. Akateeminen vapaus tuo mukanaan myös vastuun. Vaikka kaikenlaista apua on saatavilla, niin viime kädessä opintojen edistymisestä on itse pidettävä huolta, jotta valmistumispäivä koittaa joskus tulevaisuudessa.

Käytännössä yliopiston opiskelumuotoina ovat luennot, tentit, luentopäiväkirjat, esseen ja opintopiirit. Usein opiskelijalla on mahdollisuus valita itselleen sopivin opiskelumuoto. Opinnot puolestaan mitoitetaan opintopisteinä. Yksi opintopiste vastaa keskimäärin 27 tunnin työtä, ja opiskelun ollessa kokopäiväistä suositus olisi suorittaa 60 opintopistettä lukuvuodessa. Todellisuudessa opiskelijat ovat kuitenkin hyvin erilaisia siinä, paljonko he haluavat tai voivat käyttää aikaa opintosuoritukseen.

Valmistuttuaan historia-aineita pääaineenaan opiskelleet voivat työllistyä esimerkiksi museoalalle ja arkistoihin, tiedotuslalle, järjestöjen, julkisen hallinnon ja kulttuurielämän palvelukseen sekä historian aineenopettajiksi.

Oppiaineet Helsingissä

Helsingin yliopistossa suomenkieliset historia-aineet kuuluvat filosofian, historian, kulttuurien ja taiteiden tutkimuksen laitoksen alaisuuteen. Suomenkieliset historia-aineet ovat jakautuneet kahteen pääaineeseen: Suomen ja Pohjoismaiden historiaan sekä yleiseen historiaan.

Suomen ja Pohjoismaiden historian opinnoissa opiskelija perehtyy ainakin kahteen historian osa-alueeseen ja tutustuu etenkin Suomen historian tutkimuksessa käytettäviin lähteisiin. Yleisen historian opinnoissa syvennyttään yleisen historian eri alueisiin sekä yleisen historian selityksiin, teorioihin ja metodeihin. Maailmanhistoriaa käsiteltäessä tarkastellaan myös kunkin aikakauden tutkimusongelmien erityispiirteisiin ja maailmanlaajuiseen kehitykseen. Sivuaineena voi opiskella esimerkiksi keskiajantutkimusta sekä merihistoriaa, ja pitkälle opinnoissaan edenneet voivat suuntautua erityisesti Euroopan historiaan.

Hakuvaiheessa sinun ei tarvitse pohtia, kumman pääaineen valitset, koska samalla pääsykokeella haetaan opiskelemaan niin yleistä kuin Suomen ja Pohjoismaiden historiaa. Valintakoetilanteessa hakukohteesi on siis suomenkieliset historia-aineet. Pääaine ja suuntautuminen valitaan vasta sisäänpääsyn jälkeen aineopintojen alkaessa, niistä ei tarvitse vielä huolehtia.

Miksi hakea juuri Helsinkiin opiskelemaan historiaa?

Stereotypioita Helsingistä

Monilla ulkopaikkakuntalaisilla saattaa olla tiettyjä pelkoja Helsinkiä kohtaan. Omasta kokemuksesta voin sanoa miettineeni usein kuinka itse pärjäisin opiskelijana Helsingissä, miten oppisin liikkumaan kaupungissa busseilla ja ratikoilla, kuinka vaarallisia Helsingin kadut ovat ja kuinka tällainen kehä kolmosen ulkopuolelta tuleva tallaja otettaisiin vastaan suuressa ja mahtavassa stadissa. Abivuotenani alueemme osakunta Helsingin yliopistosta vieraili lukiossamme pitämässä abi-infon, jossa he onnistuivat kumoamaan monet näistä stereotypioista, joita minullakin oli pääkaupunkiamme kohtaan.

Joillekin Helsingin ulkopuolella asuville nämä ajatukset saattavat kuulostaa tutuilta. Kuitenkin Helsinkiin muutettuani olen itsekin todennut, että pääkaupungissa pikkukaupungin tallaja pärjää oikein hyvin. Matkahuolto avustaa liikenne- ja matkakorttiasioiden neuvomisessa, ja varastelua ja väkivaltaa pystyy välttämään samoin kuin missä tahansa muussakin kaupungissa. Lisäksi HOAS tarjoaa yleisesti ottaen erittäin nopeasti ulkopaikkakuntalaiselle asunnon, ja yliopiston opiskelijoille on tarjolla myös ilmainen terveydenhuolto sekä edullinen lounas yliopiston lukuisissa ruokaloissa. Ja vaikka joku asia jäisikin vaivaamaan vasta Helsinkiin muuttanutta, olen ainakin itse saanut paljon apua opiskelijatovereiltani sekä Helsinkiin muuttaneilta ystäväiltäni. Ulkoiset ja materiaaliset edellytykset Helsingissä pärjäämiselle pitäisi olla siis kaikin puolin kunnossa.

Historian opiskelu Helsingissä

Helsingin yliopisto on maailman parhaimpiin lukeutuva tutkimusyliopisto, jonka tarjoamalla humanistisella alalla on tehdyn selvityksen mukaan mahdollisuus menestyä laajentuvan korkeakoulutuksen kiristyneessä kilpailussa maailmalla. Historia on humanistisen tiedekunnan oppiaine, ja puitteet opiskeluun ovat hyvät. Helsingin yliopisto sijaitsee tietenkin Suomen houkuttelevassa pääkaupungissa, mikä luo mielikuvan että sinne hakevat kaikki, etenkin kaikista lahjakkaimmat. Vaikka tilastolliset luvut siitä, kuinka paljon ihmisiä hakee opiskelemaan historiaa, ovat erittäin korkeita, näistä luvuista ei kannata lannistua. Moni hakeneista ei saavu pääsykokeisiin ja ovat näin ollen poissa laskuista, kun sisään pääsijöitä valitaan. Tilastoissa hämäävät myös monet kokeilijat, jotka tulevat vain istumaan ensimmäisen tunnin kokeesta ja aikovat hakea vasta ensi vuonna tosissaan. Yrittänyttä ei siis laiteta, joten kannattaa ehdottomasti hakea hyvällä motivaatiolla, sillä pelottavat luvut eivät kerro todellisuudesta.

Helsinki yliopistoinen luo myös varsin mainiot puitteet historian opiskelulle. Historian oppiaineen henkilökunta on erikoistunut moniin hyvin erilaisiin aihealueisiin sekä aikakausiin, joten ohjausta ja opetusta on vuosittain tarjolla monipuolisesti. Lisäksi Kansallisarkisto sekä Kansalliskirjasto, historioitsijoiden tärkeimmät työvälineet, sijaitsevat yliopistokampuksen tuntumassa. Helsingin yliopisto on myös Suomen vanhin yliopisto, ja jo sen värikäs historia tarjoaa ylväät puitteet historian tutkimukselle.

Tämän mainospuheen lopuksi on kuitenkin muistutettava, että jokaiselle Helsinki ja historian opiskelu näyttävät omalla tavallaan. Vaikka puitteet opiskeluelämälle ovat ulkoisesti monin paikoin kunnossa, ei mikään takaa sen olevan ruusuilla tanssimista. Lisäksi uutiset tulvivat informaatiota suomalaisten yliopistojen rahahuolista, humanististen tiedekuntien tilasta, humanistien vähenevistä työmahdollisuuksista sekä ihanteesta valmistua nopeasti työelämän palvelukseen. Jos yliopistoon hakeva miettii näitä asioita, on hyvä muistaa, että yliopiston sisällä toimii lukuisia järjestöjä, jotka ajavat opiskelijoiden asiaa ja hyvinvointia päättävissä elimissä. Lisäksi työtilanetta ei kannatta vielä murehtia: valmistumiseen kuluu aikaa, ja niiden vuosien aikana ehtii tapahtua vaikka mitä, urasuunnitelmat voivat täysin muuttua, kontakteja tulee luotua ja uusia kiinnostavia vaihtoehtoja löydettyä. Humanistinen koulutus tarjoaa hyvät mahdollisuudet työllistyä lukuisiin erilaisiin tehtäviin. Näistä asioista ei siis tarvitse murehtia etukäteen, vaan täysi keskittyminen kannattaa kohdentaa pääsykokeisiin lukuun. Jos historian opiskelu ja Helsinki opiskelukaupunkina kiinnostavat, älä epäröi hakea.

Junalla Helsinkiin

Meneillään on toinen opiskeluvuoteni Helsingin yliopistossa, ja siitä on nyt kaksi vuotta aikaa, kun päätin hakea lukemaan historiaa. Alun perin historia ei koskaan ollut sitä, mitä todella halusin opiskella, vaan minulla oli kaikenlaisia muita urasuunnitelmia. Kuitenkin historia kummitteli lempikouluaineenani jatkuvasti takaraivos- ja lopulta oli itsestään selvää, että hakisin opiskelemaan alaa. Hain myös moniin muihin koulutuspaikkoihin, mutta pääsykokeisiin lukiessani huomasin hakeneeni täysin vääriin paikkoihin: historia oli ainoa, jonka pääsykokeisiin jaksoin lukea.

Olen kotoisin Imatralta ja perikarjalaiselle pikkukaupungin kasvatille oli suuri kynnyks hakea opiskelemaan suureen ja pelottavaan Helsinkiin. Alun perin minua kiehtoi Tampere, mutta Helsinki vei voiton niistä yksinkertaisista syistä, että Imatralta pääsee suoraan junalla Helsinkiin ja kaksi hyvää ystävääni oli myös hakemassa sinne. Tampereelta en tuntenut ketään.

Saatettuani ylioppilaskirjoitusurakkani päätökseen, pidin viikon tauon ennen kuin aloitin lukemaan historian pääsykokeisiin, joissa aihealueena oli lempiaikakaute- ni 1800–1918. Tankkasin lähes pelkästään pikkujättiläisiä enkä osannut tukeutua muuhun kirjallisuuteen, sillä historian harrastaminen oli minulla rajoittunut koulukirjoihin. Lisäksi olin pääsykokeita edeltävän toukokuun töissä, minkä vuoksi lukemiseni kärsi aika lailla. Panikoin tuolloin myös siitä, kuinka löytäisin pääsykoepaikalle Porthaniaan, ja vietinkin usein aikaani netissä katselemassa Helsingin keskustan karttoja. Kun 28.5.2009 sitten saavuin jännityksestä sekaisin junalla Helsinkiin, löysin yllätyksekseni melkein rautatieaseman vieressä sijaitsevaan pääsykoepaikkaani hyvin vaivattomasti. Porthania oli täynnä ihmisiä, ja muistan ihastuneeni keskustakampukseen heti: päätin, että jonain päivänä vielä opiskelen kyseisessä ympäristössä. Omaan pääsykoesuoritukseeni olin tyytyväinen, mutta minulle jäi kutina, etten pärjäisi kovatasoisessa kilpailussa.

Yllätyksekseni pääsin kuin pääsinkin sisään ja nyt olen onnellinen historian opiskelija! Sisäänpääsystäni huolimatta muuttaisin täysin pääsykokeeseen lukemetodejani, enkä tukeutuisi pelkästään pikkujättiläisiin: muitakin kirjoja lukemalla tuloksesta olisi tullut huomattavasti parempi. Helsinkiin muuttoni sujui hyvin, sillä sain kahden imatralaisen kaverini kanssa kimppakämpän, ja vanhempien opiskelijoiden tuutorointi yliopiston ensimmäisinä viikkoina sekä tutustuminen opiskelijatovereihini auttoi sopeutumisessa uuteen ympäristöön. Koen, että olen kiinnostunut historiasta vasta yliopistossa, enkä ole katunut valintaani hetkeäkään. Odotankin innolla, mistä tulen itseni vielä löytämään, sillä historian opiskelu avaa monia ovia suuntaan jos toiseen.

Jarna Hietanen, fuksi 2009

HUMANISTISISTA ALOISTA

Näkökulmia humanististen alojen opiskeluun

Humanististen alojen opiskelusta

Historian oppiaine kuuluu humanistiseen tiedekuntaan. Mitä se sitten tarkoittaa? Humanismi on terminä varmasti monille tuttu ja herättää mielikuvia villapaidoista, kaulaliinoista ja silmälasipäisistä sedistä vakosamettitakeissaan. Humanismi on kuitenkin myös aatehistoriallinen käsite, jolla viitataan uuden ajan alussa nousseeseen renessanssifilosofiaan. Humanismi korotti ihmisen rationaalisuuden uskonnon mystisyyden edelle. Yliopistomaailmassa humanistiset tieteet voidaan kääntää ”ihmistieteiksi” ja joissain yhteyksissä humanistisiin tieteisiin viitataan sanalla ”pehmeät tieteet”. Kaikki nämä kertovat jotain humanismista, jonka perimmäisenä ajavana voimana on ihmisen ja kulttuurin kokonaisvaltainen ymmärtäminen.

Koska humanistinen tutkimus harvemmin tuottaa suoraan tuotteeksi soveltuvaa tietoa, sen arvo on helppo kyseenalaistaa. Siksi onkin hyvä välillä pysähtyä pohtimaan humanistisen tutkimuksen, opiskelun ja opetuksen päämääriä. Historia osana humanististen tieteiden perhettä on monessa suhteessa poikkitieteellinen. Historioitsijat käyttävät joustavasti eri alojen metodologiaa ja osaamista pyrkiessään luomaan riittävän kattavan kuvan jostain ilmiöstä. Taloustiede, sosiologia, maantiede, arkeologia, psykologia tai melkein mikä vaan voi tarjota historioitsijalle kiinnostavan tulokulman tutkimusaiheeseen. Historian opiskelua yliopistossa leimaakin vahva monipuolisuus ja näkökulmien runsaus. Tämä humanistisille aloille tyypillinen vapaa tutkintorakenne antaa opiskelijalle mahdollisuuden luoda ja tehdä itse.

Humanistisen opetuksen valtteja ovat kriittisyys, joustavuus ja monessa suhteessa holistinen näkökulma, humanisti harvemmin pystyy katsomaan asioita jonkin yhden, totalisoivan teorian kautta. Historiakin on mitä kokonaisvaltaisinkin tiede, joka on yhtä monisäikeinen kuin elämä itse. Sivuainevalinnat tukevat historianopiskelua tarjoamalla siihen uudenlaisia lähestymisnäkökulmia. Työllistymisen kannalta katsottuna sivuaineiden merkitys korostuu. Erilaiset, toisiaan tukevat ja täydentävät sivuaineet auttavat luomaan jokaiselle historianopiskelijalle oman osaamisalueen. Tätä erikoistumista arvostetaan myös työmarkkinoilla. Humanisti pystyy räätälöimään oman tutkintonsa ja syventämään osaamistaan huomattavan laaja-alaisesti ja vapaasti. Historianlaitokselta valmistutaankin mitä erilaisimpiin ammatteihin. Yhdistävänä tekijänä toimii vankka ammattitaito ja kyky soveltaa oppimaansa. Humanistinen osaaminen ja sivistys ovat kestäviä arvoja, joiden ylläpitämisessä Helsingin yliopiston humanistinen tiedekunta tekee arvokasta työtä.

Miksi hakea lukemaan historiaa?

Tähän yksinkertaiseen kysymykseen on monta hyvää vastausta. Ensinnäkin korkeakoulututkinto on jo korvaamaton arvo itsessään; Yleissivistävä koulutus valmentaa kriittiseen ajatteluun ja henkiseen kasvamiseen koko elämän ajaksi. On oikein tuntee ylpeyttä yliopistoyhteisöön pyrkimisestä, pääsemisestä ja sen sisällä elämisestä.

Jos taas tarkastellaan opintojen monipuolisuutta, voi historianopiskelijat tuntee suurta ylpeyttä: Historia on eräs laaja-alaisimpia yleissivistäviä oppiaineita koko yliopistomaailmassa, ja opiskelija voi erikoistua lähes mihin tahansa aikakauteen tai temaattikkaan tahansa. Oppiaineemme henkilökunta on alansa kärkeä Suomessa, ja näin ollen myös opetus sekä tutkimus ovat erittäin korkealla tasolla. Tästä kertovat muun muassa professoreidemme ja dosenttiemme nauttima arvostus tiedeyhteisössä ylipäänsä. Olemme aina olleet, ja tulemme aina olemaan huipulla ja yhteiskunnassa.

Tutkinnosta ja työllistymisestä

Erittäin tärkeää on huomata, että maisterintutkinto ei ole ammattitutkinto. Se on sekä klassisessa mielessä että konkreettisesti yleissivistävä koulutus, joka tarjoaa toki monipuoliset avut nykyajan työelämään. Pääpaino opinnoissa on historian tutkimuksen metodien ja historianfilosofian hahmottamisessa. Historianopiskelu ei siis ole vuosilukujen opiskelua vaan oikeastaan leimallisesti kaikkea muuta.

Tärkeimpiä taitoja, joita historianopiskelija saa opinnoistaan on kyky löytää suuren informaatiomäärän joukosta olennainen ja tuottaa siitä analyttisesti rakennettua uutta tietoa. Näille taidoille onkin yhteiskunnassamme aina vain suurempi kysyntä oli kysymys sitten mistä työstä tahansa.

Vaikka mediassa maalaillaan usein kauhukuvaa humanistien työttömyydestä, on moinen puhe näin ollen rankasti vääristeltyä totuutta. Kuten muutkin korkeakoulututkinnon suorittaneet, ovat myös humanistit erittäin hyvin työllistyneitä. On hyvä huomata, että tulevaan työuraan vaikuttaa moni muukin asia kuin itse oppiarvo. Opintojen aikana kerääntynyt kokemus ja verkostot luovat useimmiten työuraa jo ennen valmistumista. Vaikka klassisia ammatinvalintoja ovat edelleenkin opettajan tai tutkijan ammatit, historiaa opiskelleita on kosolti myös media-alalla, kulttuurituotannossa, liike-elämässä tai vaikkapa museosalalla. Moni työskentelee jo opintojensa aikana ”oman alansa” töissä. Marttyyreiden ja valittajien sanaa ei siis tarvitse turhaan kuunnella: heitä riittää joka työpaikassa ja opiskeluyhteisössä.

PÄÄSYKOKKEESEEN LUKEMINEN

Tehokas oppiminen

Seuraavat neuvot ovat vain ehdotuksia, eivät ehdottomia totuuksia, koska jokainen oppii eri tavoin. Jos tiedät itsellesi valmiiksi tehokkaimman tavan oppia ja se on aikaisemmin tuottanut hyviä tuloksia, käytä sitä. Tärkeintä on, että lukuprosessi sopii juuri sinulle.

Ennen lukuprosessin aloittamista olisi suositeltavaa tehdä kirjallisesti jonkinlainen luku-aikataulu. Aikataulun tarkkuuden (tunti, päivä, viikko) voi tietenkin valita itse. Pääasia on, että todella hahmotat käytettävissä olevan ajan, eikä sinun tarvitse hukata aikaa sen murehtimiseen ehditkö tehdä kaiken tarpeellisen ennen koetta. Kun suunnittelet lukemistasi, muista kohtuus! Jotta mielesi pysyisi virkeänä ja lukeminen tehokkaana koko luku-urakan ajan, tarvitset myös lepoa. Käy siis hyvällä omallatunnolla välillä kaverien kanssa kahvilla. Se kuinka paljon lukemiseen sitten tulisi käyttää päivässä aikaa, on jälleen kerran hyvin yksilökohtaista. Toiset pystyvät hyvin lukemaan kahdeksankin tuntia, toisille taas riittää neljä tuntia. Lukutunteja pohdittaessa kannattaa kuitenkin muistaa, että määrän sijasta laatu ratkaisee. On parempi lukea hieman vähemmän ja todella ymmärtää ja omaksua luetut asiat kuin ahnehtia kamalasti ilman, että mitään jää päähän.

Aikataulun laatimisen lisäksi myös muistiinpanojen tekeminen on erittäin suositeltavaa, koska omin sanoin asian esittäessään se jäsentyy omassa pääkopassa huomattavasti perinpohjaisemmin. Muistiinpanojen tekeminen yleensä myös auttaa hahmottamaan paremmin laajoja kokonaisuuksia, joista historian pääsykokeessa on kysymys. Muistiinpanotekniikoita on lukuisia. Voit käyttää muun muassa ranskalaisia viivoja, erilaisia käsitekarttoja, piirtää kuvia tai hahmotella aikajanoja. Eräs tehokas tapa on myös opettaa lukemiasi asioita esimerkiksi pikkusiskolle. Muistiinpanot helpottavat myös kertaamista, johon on syytä muistaa varata aikaa. Kannattavaa olisi käydä päivän aikana luetut asiat kertaalleen läpi ennen vapaalle siirtymistä ja näin tarkistaa osaamisesi. Etenkään paria päivää ennen koetta ei kannata enää opiskella pahemmin uusia asioita, vaan silloin tulisi keskittyä muistelemaan ja kertaamaan, mitä kaikkea on tullut opittua.

Lukupaikaksi kannattaa valita ympäristö, joka miellyttää itseäsi ja kannustaa lukemaan. Toiset nauttivat kirjaston hiljaisuudesta, toisille kotisohva on paras paikka. Koska pääsykokeisiin lukeminen on pitkän aikavälin prosessi, yritä tehdä siitä mahdollisimman mukavaa, missä tahansa luetkin. Pakkaa kirjastoon mukaan hyviä eväitä tai laita kotona taustalle soimaan lempimusiikkiasi. Lukuprosessin aikana tulee tietysti myös hetkiä, jolloin lukeminen ei tunnu edistyvän millään. Tällöin kannattaa suosiolla lopettaa hetkeksi ja palata myöhemmin asiaan. Usein kuitenkin lukemisesta tulee alun jälkeen samalla tavalla luonnollinen ja rutiininomainen asia kuin esimerkiksi hampaiden pesusta illalla. Pääsykokeen jälkeen sinut voi jopa vallata hetkeksi audio-olo.

Kuinka opiskelen kaksi sataa vuotta maailmanhistoriaa?

Helsingin pääsykokeen koealue saattaa aluksi pelästyttää. Pääsykoekirjan puuttuminen mutkistaa lukemisen aloittamista, kun ei voi vain marssia kirjastoon, ja aloittaa kirjan ensimmäisestä sivusta. Vuosiluvuilla jaettu alue ja oma ajanjaksonsa tuo kuitenkin itse pääsykokeisiin valmistumiseen monipuolisuutta ja itse asiassa monia mahdollisuuksia ja vaihtoehtoja. Saatuasi annetun ajanjakson ajattele aloittavasi eräänlainen projekti. Ota annettu aikakausi haltuun!

Aloita hahmottamalla ja tarkastelemalla annettua vuosisataa. Mitä muistat annetusta ajasta valmiiksi? Kuinka varmat tietosi ovat tällä hetkellä? Mitä nimiä, vuosilukuja tai tapahtumia muistuu mieleen? Pystytkö hahmottamaan annetun aikavälin osaksi esimerkiksi koulusta tuttua ”maailmanhistorian runkoa”? Keksitkö ajalle tärkeimpiä teemoja, eräänlaisia laajempia jatkumia? Tämä on alkutilanteesi ja tuleva tavoitteesi ennen pääsykoetta. Jos koulun historiankursseista on aikaa tai asiat muuten pimenossa, kannattaa aloittaa esimerkiksi vanhoja koulukirjoja tai lukion historiankursseja kertaamalla. Vaikka annettu ajanjakso on tarkasti rajattu, tärkeitä yhteyksiä ja teemoja löytääksesi sinun on pystyttävä liittämään se osaksi laajempaa kokonaisuutta ja kehityskulkua.

Kaikki lähtee kokonaiskuvasta

Historiaa opiskeltaessa etsitään kokonaisuuksia, yhteyksiä tapahtumien ja kehityskaarien välillä. Minkä tekijöiden voidaan ajatella johtaneen tapahtuneeseen kehitykseen? Mitä kehityskulkuja ja niiden mahdollisia seurauksia voidaan hahmottaa ja millä perusteilla?

Perinteinen mielikuva historian opiskelusta käsittää vuosilukujen pänttäämistä ja hallitsijoiden sukupuiden koukeroita. Ei näistä ns. perustiedoista ja faktalueteloista valitettavasti yliopistossakaan kokonaan päästä eroon, mutta niiden varaan vastausta ei voi rakentaa. Suuret linjat ja syy- ja seuraussuhteiden moninaisuuden ymmärtäminen kantavat kokonaiskuvan muodostamista ja historiallisen tiedon sisäistämistä.

Pääsykokeeseen lukiessa kannattaakin muistaa ja yrittää säilyttää tasapaino laajojen kaarien ja päivämääräpiiperryksen välillä. Vuosilukujen opettelemista ei tarvitse stressata, ja kokonaiskuvan ja jutun juonen hahmotettuasi vuosikymmenet ja -luvut asetuvatkin luontevasti paikoilleen. Kokonaiskuvan muodostamiseen auttaa aikakauden

jakaminen aihepiireittäin. Voit valita ne itse, esimerkiksi talous, suurvaltasuhteet, kulttuuri tai yhteiskunnallinen ja sosiaalinen kehitys. Mitä annetulla ajanjaksolla kustakin näkökulmasta tarkasteluna tapahtui? Pääsykokeen kysymykset käsittelevätkin varsin samaan tyyliin laajoja, aikakaudelle keskeisiä aiheita.

Kukaan ei oletta sinun tietävän kaikkea mahdollista kyseiseltä ajanjaksolta. Historia on niin laaja-alainen tiede ja vuodet tapahtumarikkaita, että se on täysin mahdotonta. Voit sen sijaan ajatella, että pyrit saamaan selkeän kuvan kokonaislinjoista ja tiedot ajanjaksosta useasta näkökulmasta. Pyörittele asioita mielessäsi ja pohdi lukemaasi. Historia ei ole harvojen valittujen salatiedettä vaan perusteltujen tulkintojen vertailua, ilman oikeita vastauksia. Luota itseesi!

“Valintakokeessa mitataan paitsi historian perustietoa myös kokonaisuuksien hahmottamista. Esseetehtävien pisteytystä ei näin ollen suoraan ratkaise tiedettyjen nimien tai vuosilukujen yms. määrä vaan myös se, osaako vastaaja hahmottaa tietojensa avulla yleisempiä asiayhteyksiä.”

Lainaus historian valintakokeista.

Lukuvinkkejä

Toinen vuosi opiskelua menossa, ja toivotankin jo näin heti aluksi kaikille tämän vuoden pääsykokeeseen valmistautuville onnea tulevaan kevääseen! Kokeeseen voi valmistautua todella monella tavalla: jotkut lukevat parissa viikossa yhden kirjan kunnolla ja osa selailee monta kuukautta useita uskottavan kokoisia opuksia. Kaikki tyylit ovat oikeita ja hyviä, jos onnistut luomaan itsellesi eheän kuvan annetusta ajanjaksosta ja tunnet keränneesi kokeeseen tarvittavan tietopohjan.

Aloitin itse pääsykokeisiin luvun, kun olin lomaillut pari viikkoa kevään ylioppilaskirjoitusten jälkeen. Lukion historia oli tuoreessa muistissa, ja muiden lukuhommiensa ja koulun loputtua oli oikeastaan mukava ajatella, että kerrankin saa keskittyä vain yhden asian opiskelemiseen. Tein summittaisen lukuaikataulun, joka pohjautui Suomen ja Maailmanhistorian pikkujättiläisten annettua aikakautta käsitteleviin alueisiin. Panostin lukemalla päivät kirjastossa ja pyrin pitämään illat ja viikonloput vapaata. Muistan, miten joinakin päivinä vaihdoin vartin välein paikkaa kirjaston kerroksesta toiseen kun lukemisesta ei tullut mitään ja kuinka tuli naposteltua varsin kunnioitettava määrä suklaata ja pähkinöitä.

Vaikka lukeminen välillä puuduttaa, pääsykoealueeseen kannattaa paneutua kunnolla mikäli suinkin muun aikataulusi puolesta pystyt. Luku-urakan aikana suosittelenkin erottamaan selkeästi opiskelu- ja vapaa-ajan toisistaan, jolloin molemmista saa parhaat puolet irti. Yritä tehdä kokeeseen valmistautumisajastasi itsellesi mahdollisimman mukavaa ja nauti siitä, kuinka opit uusia asioita. Nyt taaksepäin muistella on mukava huomata, miten paljon pääsykoekevään lukemisesta edelleen muistaa. Kun lukee ajatuksella ja keskittyy muutamaaan hyvään perusteokseen, jossa asioita käsitellään monipuolisesti, varsin pienelläkin kirjamäärällä pärjää mainiosti.

Hyvä vinkki kokeeseen lukiessa on muistaa, että aikakauteen voi tutustua myös muuten kuin tieteellisiä historian kirjoja lukemalla. Annettuna ajankohtana kirjoitettu kaunokirjallisuus sopii hyvin puuduttavien tietokirjojen lomaan, ja ihan tarpeeksi läheltä pääsykoealuetta liippaa silloin tällöin jokin historiallinen pukudraamakin.

Onnittelut kaikille loistavasta hakuvalinnasta. Syksyllä nähdään!

Kaisa Autere, fuksi 2009

PÄÄSYKOE VUONNA 2011

Hakukohteen "historia (opetus suomeksi)" kautta haetaan pääaineisiin "yleinen historia" ja "Suomen ja Pohjoismaiden historia". Pääaine valitaan opintojen aikana.

Oppiaineisiin valitaan päävalinnassa yhteensä 39 uutta opiskelijaa ja kansainvälisessä valinnassa yhteensä 3 uutta opiskelijaa.

Historian valintakokeen tehtävät koskevat yleistä ja Suomen ja Pohjoismaiden historiaa aikakautena 1500-1699.

Koulukurssitietojen lisäksi hakijan on syytä tutustua myös muuhun aikakautta käsittelevään kirjallisuuteen. Koetta varten ei ilmoiteta mitään erityisteoksi.

Kokeessa on kaksi tehtävää. Sinun on vastattava tehtäviin esseetyyppisesti suomeksi tai ruotsiksi. Kummastakin tehtävästä voit saada 0-50 pistettä. Olet suorittanut kokeen hyväksyttävästi, jos saat kokeesta yhteensä vähintään 40 pistettä.

Koe alkaa keskiviikkona 25.5.2011 kello 15.00 ja kestää 4 tuntia. Myöhästyneet pääsevät koesaiiin kello 16.00 asti. Saat poistua koestalista aikaisintaan kello 16.00.

Helsingin yliopiston humanistinen tiedekunta

<http://www.helsinki.fi/hum/opiskelijavalinnat/index.htm>

Helsingin yliopiston suomenkielisten historia-aineiden valintakoesivut

http://www.helsinki.fi/hum/opiskelijavalinnat/valintakokeet/historia_suomeksi.htm

Kirjallisuudesta

Pääsykoekirjallisuuden valinta tuo oman vaikeutensa Helsingin historian pääsykoekseen verrattuina muihin yliopistoihin. Toisaalta varsinaisen pääsykoekirjalistan puuttuminen myös omalla tavallaan helpottaa lukuprosessia. Koska niin sanottuja oikeita kirjoja ei ole määriteltä, myöskään listaa siitä, mitä kaikkea *olisi pitänyt* lukea, ei ole.

Usein kannattaa etsiä eräänlainen perusteos, josta lähtee liikkeelle. Esimerkiksi WSOY:n kaksi järkälettä, Maailman historian ja Suomen historian pikkujättiläiset ovat paljon luettuja vaihtoehtoja. Historiateosten kirjo on kuitenkin laaja ja vaihtoehtoja paljon. Perusteoksissa aihetta käsitellään yleensä monipuolisesti tukeutumatta liikaa yhteen tai tutkijan omaan näkökulmaan. Niistä saa yleensä hyvän pohjan, jonka päälle on helppo rakentaa ja syventää tarkemmin tiettyyn aiheeseen keskittyvillä teoksilla. Pelkillä perusopuksillakin pärjää todennäköisesti mainiosti, joten jos valtavan kirjavuoren kokoaminen ei onnistu, ei ole syytä huoleen.

Kirjojen etsinnässä ja valinnassa kannattaa käyttää hyödyksi saatavilla olevia apuvaimia. Kysy neuvoa kirjastosta, tutuilta, vanhalta opettajalta tai kirjakaupasta. Selaile sisällysluetteloita, takakansia ja vaikka yliopistojen nettisivuja. Pääsykokeen tekijätiimikin kantaa kortensa kekoon ja olemme koonneet viereiselle sivulle ehdotuksia opiskelijoiden suosittelamista kirjoista. Muista kuitenkin, ettei oikeita tai vääriä kirjoja ole. Kukaan yliopistolla ei ole luonut eikä ole luomassa kultareunaista kirjalista, eikä yhdelläkään taholla ole salattua tietoa ”vaaditusta kirjallisuudesta”. Tämä on alkuperäinen tarkoituskini. Pääsykoekirjan tai -kirjojen puuttuminen tuo hakijalle oman valinnan ja harkinnan mahdollisuuden. Se opettaa tiedonhankintaa ja ennen kaikkea löytämänsä tiedon kriittistä arviointia. Ne ovat taitoja, joita tarvitaan myöhemmässä historian opiskelussa ja tutkimustyössä.

Joitakin kirjavinkkejä pääsykokeeseen 2011

Yleinen historia

Maailmanhistorian pikkujättiläinen. WSOY 2006 (Vanha painos 1988).

Rondo Cameron: Maailman taloushistoria. Porvoo. WSOY 1995

Haataja, Lauri *et al.* Combi maailmanhistoria 1-6. Helsinki. Tammi, 1974-1976. Euroopan historia. Porvoo. WSOY, 1993.

Gerholm, T. R. & Magnusson, S. Ajatus, aate ja yhteiskunta: länsimaisten aatteiden ja tieteitten, poliittisten ja yhteiskunnallisten järjestelmien vuorovaikutus antiikista nykyaikaan. WSOY, 1983.

Otavan suuri maailmanhistoria. Helsinki. Otava, 1985.

McNeill & McNeill: Verkottunut ihmiskunta: Yleiskatsaus maailmahistoriaan. Tampere: Vastapaino 2005

Honour, Hugh & Fleming, John. Maailman taiteen historia. (Suom. Marja Itkonen-Kaila *et al.*) Helsinki. Otava, 2001.

Paul M. Kennedy: The Rise and Fall of Great Powers. London: Fontana Press, 1989.

Jutikkala, Eino. Kuolemalla on aina syynsä: maailman väestöhistorian ääriviivoja. Porvoo. WSOY, 1987.

Cook, C. & Broadhead, P. The Longman Handbook of Early Modern Europe 1453-1763. Harlow. Longman, 2001.

Marvin Perry: Western Civilization: A Brief History. Boston: Houghton Mifflin, cop. 2005

Myös lukion historian oppikirjat ovat oiva paikka aloittaa

FORUM-sarja, Otava

Suomen ja Pohjoismaiden historia

Suomen historian pikkujättiläinen. Seppo Zetterberg (toim.) uudistettu laitos (4. painos, 1. painos 1987) WSOY 2003

Hentilä, S. & Krötzl, C. & Pulma, P. Pohjoismaiden historia. Helsinki. Edita, 2002.

Petri Karonen: Pohjoinen suurvalta: Ruotsi ja Suomi 1521-1809. 2. painos (1. painos 1999) WSOY 2001

Markku Kuisma: Metsäteollisuuden maa 1620-1920. Helsinki, SKS 2006

Jutikkala, E. & Kaukiainen, Y. & Åström S-V. (toim.) Suomen taloushistoria
1. Agraarinen Suomi. Helsinki. Tammi, 1980.

Mirkka Lappalainen: Susimessu: 1590-luvun sisällissota Ruotsissa ja Suomessa.
Helsinki. Siltala, 2009

Mirkka Lappalainen: Maailman painavin raha: Kirjoituksia 1600-luvun Pohjolasta.
Helsinki. WSOY 2006

Jouko Vahtola: Suomen historia jääkaudesta EU:hun. Helsinki. SKS 2003

Jutikkala, Eino. Suomen historia. Helsinki. WSOY, 2002.

Gustafsson, Harald. Nordens historia. En europeisk region under 1200 år.
Lund. Studentlitteratur, 1997.

Suomen historia, Helsinki. Weilin+Göös, 1986.

Kirby, David. Northern Europe in the Early Modern Period: The Baltic World 1492-1772. London: Longman, 1990.

Motivaatio = pyykin peseminen

Historian ensimmäisen vuoden opiskelijana ja kolme kertaa pääsykokeissa käyneenä on tullut luettua muutamia teoksia. Pääsykokeisiin lukemisen olen kuitenkin jokaisella kolmella kerralla aloittanut aina Pikkujättiläisistä, sillä ne tarjoavat erittäin hyvän katsauksen koko aikakauden tapahtumiin ja piirteisiin. Yleensä tämän jälkeen olen pyrkinyt lainaamaan eri kirjastoista erilaisia teoksia aikakautta koskien, mikä auttaisi syventämään tietämystäni aikakaudesta ja ehkä avaamaan uusia näkökulmia, joihin Pikkujättiläiset eivät pysty. Kirjat olen yleensä valinnut valmennuskurssin suositusten mukaisesti (samanlainen lista löytyy myös tästä oppaasta), mutta karsinut sieltä pois kaikki ne kirjat, joista olen huomannut, että ei ole minulle mitään hyötyä. Muutama kirja Pikkujättiläisten lisäksi on riittänyt minulle.

Minulle nämä ”erikoiskirjat” olivat sekä tiedon, mutta myös erityisen hyvää motivaation lisääjiä, sillä kirjat muistuttivat itseäni siitä, miksi ylipäättänsä haen. Itselläni juuri motivaatio aloittaa päivän luku-urakka, tai jatkaa sitä tauon jälkeen, oli hankalaa. Tuntui aina välillä siltä, että nyt on paljon mielenkiintoisempaa tekemistä. Pyykin pesemisestäkin tuli hetkeksi hyvää ajanvietettä. Onneksi itsekurini jäi voitolle ja pääsin aina takaisin kirjojen ääreen.

Viime vuonna hakiessani ongelmana oli ajanpuute. Töitä piti tehdä ja lisäksi olin silloin vielä opiskelemassa toisessa korkeakoulussa. Tähän kun lisättiin pääsykokeet niin aika tuntui olevan kortilla. Tämä pakotti lisäämään opiskelutehokkuutta ja muuttamaan totuttuja opiskelumetodeja jonkin verran, jolloin myös lukusuunnitelman tekeminen korostui. Uutena lisänä otinkin mukaan muistiinpanojen tekemisen lukemisen ohella. Vaikka se oli hidasta, oli se äärimmäisen tehokasta. Sisäänpääsy tuntui lukemisen aikana mahdottomalta, mutta totuus paljastui hyväksymiskirjeen saapuessa.

Jos motivaatio haluaa leikkiä ties mitä piiloleikkejä, niin älä huolehdi: sitä tapahtuu kaikille. Oman opiskelutyylin tunteminen auttaa motivaatio-ongelmiin. Ja vaikka et hyvästä motivaatiosta huolimatta tänä vuonna onnistunut sisäänpääsyssä, niin yritä uudestaan. Historian oppiaineryhmässä on monia, jotka ovat hakeneet useammin kuin kerran. Eikä ole myöskään virhe käydä katsomassa muiden kaupunkien pääsykokeita.

Tero Juutilainen, fuksi 2010

PÄÄSYKOEKES VASTAAMINEN

**Vinkkejä esseevastauksen
kirjoittamiseen**

Esseevastauksesta

Helsingin yliopiston historian pääsykokeessa sinun tulee kirjoittaa kaksi esseevastaus- ta. Näistä kysymyksistä toinen on yleensä koskenut yleistä historiaa ja toinen Suomen ja Pohjoismaiden historiaa. Esseen kirjoittaminen saattaa huolestuttaa monia, mutta omaa kirjoitustaitoaan ei kannata väheksyä. Kaikilla meillä on oma tyylimme kirjoit- taa, ja hyvän esseevastauksen tekemistä voi harjoitella etukäteen siinä missä muitakin asioita. Alla on pohdintoja ja vinkkejä historian esseevastauksen tuntomerkeistä ja sen kirjoittamisesta, joihin kannattaa tutustua. Nauti koe-esseetä kirjoittaessasi ajatukses- ta, että saat käyttää kevään aikana kerryttämääsi tietoa ja näyttää mitä osaat.

Lue kysymys huolella

Historian esseevastaus on hallittu ja luontevasti etenevä kokonaisuus, jossa sinun tulee osata erottaa annetun kysymyksen kannalta olennaiset seikat. Ennen kynän laskemista paperille pyörittele annettua aihetta mielessäsi ja määrittele kysymys itsellesi. Mitä oikeastaan kysytään ja mitä ohjeita kysymyksen asettelu antaa? Pohdi kysymystä use- ammasta näkökulmasta ja pidä koko ajan mielessäsi annetun ajanjakson kokonaisku- va. Älä pelästy, vaikka et olisi lukenut juuri kyseisestä aiheesta, vaan ala rauhassa kar- toittaa historian kirjoista, vanhoista dokumenteista tai vaikka kaverin kertomuksesta mieleesi painunutta tietoa. Pääsykokeen kysymykset muotoillaankin yleensä niin, että vastaaja joutuu itse kokoamaan niihin vastauksen kannalta olennaiset tiedot useasta tietolähteestä ja näkökulmasta.

Keskity suuriin linjoihin

Esseetä kirjoittaessa on olennaista muistaa tasapaino ns. nippelitietojen ja aikakau- den suurempien kehityslinjojen välillä. Koesalissa istuessasi mieli tulvii näppäriä yk- sityiskohtia ja vuosilukuja, mutta niiden varaan vastausta ei voi rakentaa. Mielikuva historian esseestä ulkoa opeteltujen päivämäärien ja tapahtumaketjujen luettelona on- kin hyvin harhaanjohtava. Tapahtumien kuvailun sijaan hyvä historian esseevastaus analysoi ja tulkitsee tapahtunutta luottaen laajempiin ajallisiin jatkumoihin, syy- ja seuraussuhteisiin sekä kokonaiskuvaan.

Ehkäpä parhaiten historian esseetä kuvaa pohdiskelevuus. Tarkastele käsittelemää- si aihetta useammasta näkökulmasta ja tuo esille erilaisia tulkintoja aiheesta. Luota omaan tietopohjaasi ja uskalla myös halutessasi esittää kysymyksiä. Keskustelevuus

sopii historian esseeseen mainiosti, ja samasta aiheesta kirjoitetaankin hyvin monenlaisia esseitä yhtä hyvin pistein. Ns. ”oikeiden vastausten” sijaan, tärkeää on taito perustella esittämäsi väitteet. Vältä asiavirheitä ja tarkista, mistä tietosi ovat peräisin. Historialliselle tiedolle on ominaista sen jatkuva tulkinnallisuus, mikä onkin tilanteen mukaan aina olennaista huomata ja myös osoittaa.

Kirjoita omin sanoin

Pääsykokeisiin vasta valmistautuva hakija voi kuitenkin palata rauhassa maan pinnalle edellisen vanhan opiskelijan huumassa kirjoitetun selostuksen jälkeen. Esseen kirjoittaminen on taito, jota harjoitellaan koko tuleva yliopisto-aika. Pääsykokeessa riittääkin pohjimmiltaan hyvä perusvastaus, joka osoittaa vastaajan kyvyn hahmottaa laajempia asiayhteyksiä ja yhdistellä historiallista tietoa kriittisin silmin. Kun itse pohdit käsiteltyä aihetta avoimin mielin ja omaan tietämykseesi luottaen, se näkyy myös valmiissa vastauksessasi.

Suunnittele esseestä hallittu kokonaisuus

Historiallisen tietämyksen ohella pääsykokeissa arvostetaan kirjoitustaitoa ja kykyä luoda tekstistä jäsenneily ja selkeästi etenevä kokonaisuus. Hyvä vinkki onkin aloittaa essee lyhyellä johdannolla, jossa esimerkiksi määrittelet kysymyksen, ja lopettaa vastaus aiheen tarkemman käsittelyn jälkeen jonkinlaiseen yhteenvetoon esseesi tärkeimmistä teemoista. Joitakin voi auttaa ajatusmalli, jossa kuvittelet selittäväsi asiaa jollekin asiasta kiinnostuneelle kuulijalle.

Kaikkeen edellä mainittuun auttaa esseen huolellinen suunnittelu ennen kirjoittamista. Teet sen sitten mielessäsi tai paperilla, mind mapin tai ranskalaisten viivojen avulla, myös sitä kannattaa harjoitella etukäteen ja kokeilla uusia tyynejä keväällä kokeeseen valmistautuessasi. Itse pääsykoetilanteessa sinulla on aikaa neljä tuntia kahden esseen kirjoittamiseen, joten suunnitteluun ehtii ja kannattaa panostaa. Hyvän suunnittelun jälkeen itse kirjoittaminen käy paljon helpommin ja pystyt rakentamaan esseestä loogisesti etenevän kokonaisuuden lukijan iloksi.

Vielä muutama pointti usein ennen kokeita mietityttävistä asioista: esseen pituudesta ja käsialasta. Kummastakin voisi sanoa lyhyesti, että älä murehdi turhia. Hyvin usein alle konseptin essee pystyy osuvasti kiteyttämään vastauksen kannalta keskeiset asiat. Sivumäärät eivät tuo esseeseen lisäpisteitä. Tarkastajat ovat vastauksia lukiessaan tottuneet myös monenlaisiin käsialoihin, joten älä siitäkään sen suuremmin huolehdi.

Koetilanteesta

Pääsykoepäivän aamuna lukeminen ei yleensä enää auta. Sen sijaan kannattaa nukkua, syödä hyvin ja ottaa mahdollisimman rennosti. Jos pystyt, tee esimerkiksi pieni kävelylenkki. Pääsykoetilanne ei suuremmin eroa muista koetilanteista, joita sinulla on ollut elämäsi aikana. Tietysti pieni jännitys on luonnollista ja kuuluu asiaan. Olet kuitenkin valmistautunut hyvin, joten sinulla ei ole mitään hätää. Nyt on aika näyttää osaamisesi!

Selvitä hyvissä ajoin missä ja milloin koe järjestetään, ja kuinka pääset koepaikalle. Ei kannata hermoilla, vaikka kokeeseen osallistuu paljon ihmisiä, koska suurin osa ei ole lukenut kunnolla vaan on niin sanotusti kokeilemassa. Kun pääset koetilaan jätä ylimääräiset vaatteet ja tavarat salin takaosaan tai seinänviereen. Ota paikalle mukaan vain kirjoitusvälineet, henkilötodistus, eväät ja mahdolliset lääkkeet. Muista sulkea puhelimesi! Rauhoitu ja hengitä syvään. Kun saat valvojalta luvan, käännä koepaperi oikeinpäin ja lue kysymykset läpi. Koevastauksia saa laatia neljä tuntia. Suunnittele vastauksesi suttupaperille, jotta tietäisit mitkä kaikki asiat sinun tulee huomioida ja jotta vastauksesi olisi mahdollisimman johdonmukainen ja selkeä. Samalla pystyt myös suunnittelemaan ajankäyttöäsi. Yleensä kirjoittaminen kannattaa aloittaa helpommasta kysymyksestä. Yritä varata aikaa myös vastausten tarkistamiseen ja korjailuun.

Helsingin vuoden 2011 pääsykoe järjestetään keskiviikkona 25.5. kello 15 ja kestää neljä tuntia. Kokeeseen ei lähetetä erillistä kutsua vaan kaikki hakeneet saavat osallistua. Myöhästyneet pääsevät koesaliin kello 16.00 asti. Saat poistua koestalista aikaisintaan kello 16.00. Koe järjestetään Helsingin keskustassa, todennäköisimmin yhdessä tai useammassa seuraavista rakennuksista:

Yliopiston päärakennus (Fabianinkatu 33)

Porthania (Yliopistonkatu 3)

Metsätalo (Unioninkatu40)

Koesalisi määräytyy sukunimesi ensimmäisten kirjainten mukaan. Salijako julkaistaan verkkosivulla osoitteessa: http://www.helsinki.fi/hum/opiskelijavalinnat/valintakokeet/historia_suomeksi.htm viimeistään perjantaina 20.5.2011. Koepäivän aamuna salijako on nähtävänä myös päärakennuksen ala-aulan ilmoitustaululla.

Kun saat koepaperin eteesi:

Lue kysymykset rauhassa läpi.

Mieti mitä kysytään.

Sommittele ja suunnittele vastauksesi omaan tyylisi. Pyri selkeyteen ja johdonmukaisuuteen.

Muista suuret linjat! Häikäise tarkastaja parilla harkitulla vuosiluvulla.

Aloita helpommasta kysymyksestä. Pidä kelloa silmällä.

Tarkista ja lue vastauksesi läpi.

Yllättäviä lähteitä

Saavuini Porthanian sali 10:neen varsin paineettomassa tilassa. Olin jo suunnitellut viettäväni väliavuotta töissä ulkomailla, kunhan kävisin ensin katsomassa tämän kokeen. Odottelin salin ovien avautumista ja söin välipalaksi ostamaani katkarapupatonkia. Ihmiset keskustelivat lukemistaan kirjoista, osa pänttäsi vielä viime hetken vuosilukuja papereista. Historia on perinteisesti suosittu hakukohde ja se näkyi.

Salissa tunnelma oli hartaan keskittynyt. Vanhemmat opiskelijat valvoivat koetta ja heijastivat kysymykset piirtoheittimellä kankaalle. Esseekysymyksiä oli kaksi, ”Yliopiston merkitys autonomian ajan Suomessa” ja ”Miten liikenneyhteyksien kehitys muutti maailmaa 1800-luvun puolivälistä ensimmäisen maailmansodan syttymiseen?” Suureksi yllätyksekseni molemmat otsikot saivat mielessäni aikaan erilaisten mielikuvien, hämärrien muistojen ja jännittävien assosiaatioiden mylläkän. Yläasteen historianopettajan ääni kaikui mielessäni: ”Tänään puhumme Atlantin kolmiokaupasta.” Pätkä Titanicin tunnusmusiikkia vei ajatukseni siirtolaisuuteen. Rautatiet ja Pieni talo preerialla! Tartuin kynään ja rupesin luonnostelemaan paperille kertomusta liikenneyhteyksien merkityksestä. Uppouduin täysin työhöni. Välillä kuulostelin historianopettajani selkeästi kuuluvaa ääntä, toisaalta muistelin lukemani kaunokirjallisuuden maisemia. Britannian merimahti levittäytyi elävänä eteeni, samoin Yhdysvaltojen preeriat ja niitä halkovat rautatiet.

Kysymys Suomen yliopistoista nosti mieleen Jean Sibelius elokuvan ja yläasteen itsenäisyyspäivien näytelmät. Luokkatoverini lausumassa ääni väristen Eino Leinon runoa, Runebergin patsas Esplanadin puistossa. Historianopettajani puhe suomalaisen sivistyksen rakentamisesta sekä Ateneumiin tehdyt vierailut. Kirjoitin kovaa vauhtia, mutta kynä ei silti meinannut pysyä ajatuksenriennon perässä. Välillä täytyi laittaa ohikiitäviä ajatuksia lyhyesti ylös suunnittelupaperille ja sitten jatkoin taas. Aika kului nopeasti ja paperin palautettuani olo oli tyhjä. Koehan tuntui menneen suorastaan hyvin. Olin pöllämystynyt. Missä oli kaikki odottamani tuskailu ja akateeminen hienous. Myöhemmin, ennätysmäisen kuumen elokuun nostaessa hikeä pintaan, tulivat tulokset. Olin päässyt sisään! Kokeessa kannattaa ammentaa vastaukseensa elementtejä vähän erikoisemmistakin paikoista, kunhan muistaa perustella väitteensä. Sillä saattaa päästä yllättävän pitkälle.

Jade Aumasto, fuksi 2009

VANHOJA PÄÄSYKOEKYSYMYKSIÄ

Alla on kokoamamme lista vanhoja pääsykoekysymyksiä, jotka ovat nähtävissä myös yliopiston hakusivuilla. Niistä saa kuvan, minkä tyyppisiä kysymyksiä valintakokeissa on tavallisesti kysytty. Yleensä toinen essee on koskenut hyvin Eurooppa-painotteisesti yleistä historiaa ja toinen Suomen ja Pohjoismaiden historiaa, mutta tarkkoja sääntöjä ei ole. Kysymykset ovat laajoja ja käsittelevät usein aikakaudelle keskeisiä piirteitä yksittäisten tapahtumien sijaan.

2010 (ajanjakso 1700-1799)

1. Kustaa III:n vallankaappauksen seuraukset Ruotsin valtakunnalle
2. Kansalaisyhteiskunta ja valtio 1700-luvun Euroopassa

2009 (1800-1918)

1. Yliopiston merkitys autonomian ajan Suomessa
2. Miten liikenneyhteyksien kehitys muutti maailmaa 1800-luvun puolivälistä ensimmäisen maailmansodan syttymiseen?

2008 (Suomen ja Pohjoismaiden historia 1500-1699, yleinen historia 200-1000)

1. Aatelin aseman muuttuminen Ruotsin valtakunnassa 1600-luvulla
2. Keisarius Rooman valtakunnassa ja kristillisessä Euroopassa vuosina (läntinen latinalainen keisarikunta ja Bysantti) 200-1000

2007 (1700-1815)

1. Isojako ja sen vaikutukset paikallisyhteisössä
2. Vertaa Ranskan ja Iso-Britannian yhteiskunnallisia ja taloudellisia edellytyksiä maailmanvallaksi Espanjan perimyssodasta Ranskan vallankumoukseen

2006 (1500-1699)

1. Uskonnon suhde talouteen 1500- ja 1600-luvulla
2. Mikä teki Ruotsin suurvalta-aseman mahdolliseksi?
3. Eurooppalainen absolutismi

2005 (Suomen ja Pohjoismaiden historia 1808-1914, yleinen historia 1815-1914)

1. Suurvaltapolitiittiset lähtökohdat rauhan ajalle Euroopassa 1871-1914
2. Suomen talouselämä 1850-1878

2004 (1500-1699)

1. Lutherin uskonpuhdistuksen vaikutus Habsburgien valtopolitiikkaan
2. Eurooppalainen tervakauppa 1600-luvulla

2003 (1300-1599)

1. Reformaation yhteiskunnallinen vaikutus Ruotsin valtakunnassa
2. Portugalilaisten löytöretket

”Vielä ei ole kaikkien päivien aurinko laskenut”

Yliopistollinen valintakoe, tuttavallisemmin pääsykoe, on jännittävä, pelottavakin tilanne, jota odotin joka kevät samankaltaisin epämiellyttävien tuntein: stressiä, epäonnistumisenpelkoa, (joskus harvoin konjakin rohkaisemaa) irtiottoa lukuharrastuksesta ja tästä seurannutta moraalista katumustilaa. Kokemustakin koetilanteista alkoi vuosien mittaan karttua. Hain heti ylioppilaskirjoitusten jälkeen opiskelemaan historiaa Helsingin yliopistoon, onnistumatta. Armeijassa vietetyn iloisen vuoden jälkeen kokeilin onneani uudestaan, ja tulin hakeneeksi opiskelupaikkaa myös toisesta tiedekunnasta. Kummatkaan ovet eivät minulle auenneet. Kyllä se päähän otti. Mielenkiintoinen työtarjous vei kuitenkin mukaansa, ja tämäkin välivuosi osoittautui sisällöltään rikkaaksi.

Lopulta päätin myydä pyhän periaatteeni olla koskaan menemättä valmennuskursseille. Säännöllistä lukurytmiä ja ennen kaikkea aiheeseen liittyviä antoisia keskusteluja kurssi tuottikin, mutta tuskin sentään mitään korvaamatonta. Tällä kertaa olin Helsingin lisäksi lähettänyt hakemukseni toisellekin yliopistopaikkakunnalle – maaseutuyliopistoon. (Kauhea harharetki, mutta eivät ottaneet sinnekään.) Jälleen pääsykokeiden edellä tuntui epävarmalta. Entä jos taas tulee paluupostina ohut kirje? Entä jos en nytkään pääse? Pelot pitää koetilanteessa voittaa, unohtaa. Eivät ne ylitsekäymättömiä ole, vaikka pirullisia hyvinkin.

Yhtä paljon kuin ahkerasta valmistautumisesta, on valintakokeessa kokemukseni mukaan kysymys hyvästä onnesta. On vaikea kuvata sitä sisäisen tyydytyksen tunnetta, kun monien vastoinkäymisten jälkeen edessä on koepaperi, jonka kysymykset ovat kuin ovatkin ”oikeita”. Hei, minähän osaan nämä! Itseluottamusta on oltava. Omalla kohdallani aivan sattumalta ”iltasaduksi” lukemani yliopistohistoriaa käsittelevä pikku kirja osoittautui taivasten valtakunnan avaimeksi. Tosin käsitys paratiisista on nyt parina opiskeluvuotena sekin ehtinyt kovasti muuttua...

Korkeaan akateemiseen oppiarvoon ehtinyt henkilökunnan edustaja tervehti minua, opiskelupaikan saanutta, pääsykokeen tulosten tultua julki: ”Sattuuhan näitä vähinkoja.” Eipä tainnut arvata kuinka oikeassa hän silloin olikaan! Toisaalta tuli kommentista myös sisua: näytänpä vielä. Ennen kaikkea sisua tarvitaan opiskelurytmin ylläpitämiseksi ennen valintakoekoitosta. Mieluiten ei siis päiväkausien rappioetkiä, jos nyt ei myöskään pänttäämistä vuorokauden ympäri. Klassisen tarinan mukaan ”suljetulle osastolle” pääsyn jälkeen kaikki on jo helpompaa.

Toivoa opiskelupaikkaan yltämisestä on aina, eikä mahdollisuutta pidä jättää sitä vähemmän ansaitseville.

Toni Piipponen, fuksi 2009

YLIOPPILAS- KIRJOITUKSISTA

Futiskentältä yliopistomaailmaan

Itse pääsin ylioppilaaksi rimaa hipoen Kuninkaanhaan urheilulukioista Porista keväällä 2008. Oma lukioaikani sujui täysipainoisesti jalkapalloon panostaen enkä liiemmin välittänyt kehnosta opiskelumenestyksestä. Paljon tärkeämpää oli menestyä futiskentällä kuin koosalissa.

Ylioppilaaksi päästyäni itselläni ei ollut sen suurempia suunnitelmia tulevaisuuden suhteen. Muutin Helsinkiin kesällä 2008 ja päädyin muutamien sattumien kautta Helsingin evankeliseen opistoon (HEO) suorittamaan historian perusopintoja. Kyseisessä oppilaitoksessa alkoi keväällä 2009 pääsykoevalmennus yliopistoon tähtääville, ja vasta tässä vaiheessa koin jonkinlaisen "herätyksen" siitä, mitä haluan tulevaisuudeltani saada. Haluan vielä tässä kiittää opettajaamme Marjukka Vainio-Rossia, jonka jatkuva kannustaminen ja motivoiminen olivat itseni kohdalla korvaamattomia. Kevät meni pääsykokeisiin lukiessa, keskimäärin ehkä kuusi tuntia päivässä. Olin niin monta vuotta jo alisuorittanut opintoihin liittyen, että itseni kohdalla totaalinen keskittyminen oli ainoa vaihtoehto saada kurssi käännettyä, jotta olisi edes pieni mahdollisuus päästä opiskelemaan historiaa Helsingin yliopistoon. Itse pääsykoe meni hyvin, ja heinäkuussa juuri varusmiespalvelukseen astuessani sain tiedon sisäänpääsystäni.

Haluankin kannustaa ja tukea myös niitä nuoria yrittämään yliopistoon, joiden aiempi koulumenestys on ehkä ollut hieman heikompi. Pääsykokeissa mielestäni ratkaisevat ainoastaan ahkera lukeminen ja koetilanteessa itseluottamuksen säilyttäminen sekä pään kylmänä pitäminen. Jos lukeminen sujuu edes joskus ilman pakottamista, ja se tuntuu kiinnostavalta sekä miellyttävältä, olette menossa oikeaan suuntaan. Tällöin myös todennäköisesti asiat jäävät paremmin mieleen.

Tehtyänne päätöksen yliopistoon pyrkimisestä avaintermiksi nousee mielestäni päivittäinen tekeminen. Päivä kerrallaan ahkeraa työntekoa tavoitteen eteen eikä liiallista unelmointia tulevista opinnoista, niin hyvä tulee. Tällöin ei myöskään ole tarvetta jossitteluluun, vaikka opiskelupaikkaa ei saavuttaisikaan, koska on kuitenkin tehnyt ja antanut kaikkensa saavuttaakseen oman unelmansa. Itse pääsykoetilanteeseen pitää oman näkemykseni mukaan suhtautua lähinnä tilaisuutena, jossa pääsee näyttämään kaiken sen, mitä on kevään aikana saanut aikaiseksi. Tämän asian ymmärtäminen myös poistaa jännitystä, joka kuitenkin väistämättä hieman vaivaa koepäivänä. Myöskin on tärkeää muistaa, että pääsykoe on ainoastaan kerran vuodessa, joten kaikkensa antaminen sekä loppuun asti yrittäminen on erittäin kannattavaa. Tässä joitakin ajatuksia, jotka toivottavasti auttavat teitä yrityksessänne. Kaikki riippuu motivaatiosta, työnteon määrästä sekä itseluottamuksesta!

Jaakko Ikonen, fuksi 2010

Alkupisteiden ja ylioppilaskirjoitusten merkityksestä

Sisäänpääsyyn vaadittavat pisterajat samoin kuin hakijamäärät vaihtelevat vuodesta toiseen suurestikin, eikä niitä sen vuoksi kannata liiaksi spekuloida. Opiskelijat valitaan kuitenkin vuosittain kahdessa kiintiössä eli puolet pelkkien pääsykoepisteiden ja puolet pääsykoe- ja lähtöpisteiden perusteella.

Jos ylioppilaskirjoituksista on aikaa, ne ovat aikoinaan menneet penkin alle tai eivät voisi vähempää kiinnostaa, kannattaa valintakokeeseen panostaa kunnolla. Tietysti kannattaa joka tapauksessa, vaikka toisinaan opiskelupaikka irtoaa puolihuolimattomalla kokeilulla - itselleni kävi näin Tampereen yliopiston historiassa, jonne ei ollut sen paremmin pääsykoekirjoja kuin aihealuetakaan, sekä Helsingin yliopiston poliittisessa historiassa, jonka pääsykoekirjan hätäisellä läpikäymisellä olin yksinkertaisesti onnistunut arvaamaan olennaiset asiat. Helsingin yliopiston historiassa en kuitenkaan tohtinut luottaa tähän, sillä se oli pääasiallinen hakukohteeni ja koska viimekevään pääsykokeen aihealue 1700-luku ei ollut aivan vahvinta osaamisaluetani. Sain aloittaa lukemisen melkein perusasioista ja käytin siihen noin puolitoista kuukautta kirjoitusten jälkeen. En tietenkään lukenut joka päivä ja vietin myös muuta elämää, mutta kertosin paljon ja tein omia muistiinpanoja, joiden avulla ikään kuin tiivistin pikkujättiläisten, oppikirjojen ja muutamien perusteosten tekstit "omalle kielelleni", helposti sisäistettävään muotoon. Koin sen erittäin hyödyllisenä oppimisen kannalta.

Erityisesti jos pääsykokeen ajanjakso on tuttu ja uskoo osaavansa soveltaa puutteellisempiäkin tietojaan, kokeilu on erittäin suositeltavaa! Pääsykokeeseen menemällä ei menetä mitään, mutta voi voittaa kaiken - tai ainakin halutun opiskelupaikan. Täysilläkään lähtöpisteillä ei pääse sisään, jos ei saa vaadittua pistemäärää valintakokeista. Toisaalta korkeissa lähtöpisteissä on se etu, ettei kokeen tarvitse sujua täydellisesti - monesti jopa noin 50 prosentin pääsykoetulos riittää, jos lähtöpisteitä on yli yhdeksänkymmentä.

Jos ylioppilaskirjoitukset ovat edessä tänä keväänä, niiden merkitystä ei kannata aliarvioida. Historiassa lähtöpisteitä annetaan cum laudesta laudaturiin äidinkielestä, historiasta sekä enintään kolmesta muusta parhaiten menneestä aineesta. Näin ollen on järkevää kirjoittaa vähintään viisi ainetta. Toivoa ei missään tapauksessa kannata menettää, elleivät kirjoitustulokset riitä korkeisiin lähtöpisteisiin, mutta niitä kannattaa tavoitella, jos siihen on mahdollisuus. Viime keväänä tuntui huojentavalta ajatella, ettei kaikki ole muutaman tunnin mittaisesta pääsykokeesta kiinni vaan lähes puolet työstä olin tavallaan tehnyt jo kirjoituksissa. Sellainen asenne olisi toisaalta voinut johtaa myös ylimielisyyteen ja pääsykokeessa panostamisen laiminlyöntiin. Jos tietää haluavansa opiskella juuri historiaa ja juuri Helsingissä, voin kuitenkin luovata opiskelupaikan olevan panostamisen arvoinen!

NÄKÖKULMIA
VALMENNUSKURSSEIHIN

Valmennuskurssien merkityksestä ja tarpeellisuudesta

Historia-aineet eivät perinteisesti ole kuuluneet aineisiin, jonka opiskelupaikka vakavissaan tavoittelevista valtaosa päätyy valmennuskurssille. Viime vuosina nämä ovat kuitenkin yleistyneet sekä Helsinkiin että muualle pyrkiville.

Asiassa on sekä hyviä että huonoja puolia; toiset kaipaavat lukemiseensa vertaistukea, ohjausta tai eräänlaista painostustakin, ja erityisesti voittopuolisesti auditiviset oppijat voivat oppitunneista saada paljon irti. Kurssilla saattaa myös oppia olennaisia asioita vastaustekniikasta ja esseiden kirjoittamisesta, mikäli ne eivät ole hallussa. Toisaalta monet, itsekin, kokisivat ajatuksenkin vastenmielisenä; joutua nyt kasvotusten ihmisten kanssa, joita vastaan joutuu taistelemaan opiskelupaikasta! Muistan myös ahdistuneeni viime keväänä yksin pääsykokeisiin lukiessani, kun ensi kertaa tajusin, että historiaankin on valmennuskursseja. Mietin, että jääkö jostain paitsi, kun en sellaiselle osallistu, ja jaellaanko valmennuskurssilla jonkinlaista sisäpiirin tietoa pääsykokeista. Tuo ahdistus tosin sai minut lukemaan vielä sinnikkäämmiin omin päin, ja myöhemmin sain huomata ahdistukseni täysin turhaksi.

Keskusteltuani aiheesta eri aineisiin valmennuskursseja käyneiden kanssa - sekä sisään päässeiden että ilman opiskelupaikkaa jääneiden - ymmärsin, että historian kaltaisissa aineissa, joissa valmennuskurssit vielä ovat suhteellisen pieni bisnes, niiden tehtävä on tarjota tukea sitä kaipaaville. Toiset kokevat hyödyllisemmäksi ja tehokkaammaksi kurssilla opiskelun, vaikka loppupeleissä kaikki on omasta motivaatiosta kiinni.

Eräs valmennuskurssien ikävä puoli kuitenkin on, että ne eriarvoistavat hakijoita paitsi taloudellisesti-sosiaalisesti myös maantieteellisesti. Kaikilla - tai kaikkien vanhemmilla - ei ole varaa maksaa kurssia, jotka sitä paitsi yleensä järjestetään vain suurissa kaupungeissa, jonne satojen kilometrien päästä tuskin pääsisi. Eräät kurssinjärjestävät tarjoavat myös etäopiskelumateriaaleja, mutta nekin maksavat.

Henkilökohtaisesti toivon ja myös uskon, että historiassa ei koskaan muodostu oikeustai lääketieteellisen tiedekunnan kaltaista tilannetta, jossa jopa 95-98 prosenttia sisään päässeistä on käynyt valmennuskurssin. Historian kaltaisen yleissivistävän aineen oppisisältöjen tulisi olla jokaisen sisäistettävissä omin neuvoin ainakin pääsykoevaiheessa. Valmennuskurssit ovat rinnalla apu, johon hakija voi halutessaan ja mahdollisuuksien niin salliessa osallistua, mutta itsestäänselvyys tai sisäänpääsyn kirjoittamaton edellytys niistä ei saisi tulla.

Anna Koivukoski, fuksi 2010

Luota omaan panokseesi: suunnittele ja kirjoita

Aloitin historia-aineisiin pyrkiessäni 2009 opiskelun jo melko varhain, kevään alussa tammi-helmikuussa. Tuolloin otin tavoitteekseni erityisesti suunnitelmallisuuden: edellisenä kertana olin vain "käynyt katselemassa" pääsykoetta, eli käytännössä luin huonosti ja päätittäin, enkä tietenkään saanut opiskelupaikkaa. Huonosta valmistautumisesta oli kuitenkin iso apu, sillä se motivoi todella seuraavalla kerralla yrittämään. Aloitinkin pönttämisen varhain ja tein myös päätöksen rahallisesta satsauksesta valmennuskurssiin.

Luin intensiivisesti Suomen historian pikkujättiläisiä sekä Otavan Suuri maailman historia -sarjaa. Myös ohessa oli kaksi hieman spesifimpää teosta, joita luin siinä sivussa syventääkseni oppineisuuttani. Olin suunnitellut jokaisen lukukerran ja oppimistavoitteet erikseen; periaatteeni oli, että silloin kun opiskelen, opiskelen kunnolla. Luin muutaman tunnin päivässä. Viikonloput lepäsin ja juhlin. Kun sitten valmennuskurssi alkoi, koin olevani ainakin henkisesti valmistautunut.

Itse valmennuskurssi oli pettymys. Olin opiskellut jo suunnitelmallisesti pari kuukautta, ja näin ollen ensimmäisten tuntien neuvot lukujärjestyksen tai lukusuunnitelmien tekemisestä eivät oikein hyödyttäneet, vaan lähinnä harmittivat. Ajattelin, että kurssi olisi antanut jotain lisäarvoa oppimisprosessilleni, mutta kävikin päinvastoin: olinkin tuhlaamassa kallisarvoista aikaa ja etenkin rahaa asioiden parissa, jotka jo hallitsin. Ainut hyöty, minkä koko kurssista irti revin, oli omahyväinen tieto muiden heikosta valmistautumisesta. Vertaistuen saaminen oli toki arvokas asia, mutta ei siihen olisi välttämättä satoja euroja tarvinnut tuhлата.

Mikä on siis oma neuvoni? Valmennuskurssit tarjoavat tietenkin ehdotonta apua parantaa omaa suunnitelmallisuutta. Myös harjoitukset ovat hyviä keinoja harjoitella itse pääsykoetilannetta. Jos koet, että tarvitset apua näissä asioissa, osallistu ihmeessä kurssille. Ole kuitenkin kriittinen: olen vakuuttunut siitä, että oikeilla teosvalinnoilla ja suunnitelmallisella oppimisella saavuttaa kaikki samat asiat kuin itse kurssiin osallistumalla. Kurssi on apuväline oppimisessa, ei mikään oikotie menestykseen. Se ei vähennä opiskelutaakkaa, vaan tukee järjestämään oppimisprosessia.

Pääsykokeisiin pönttääjälle minulla on tiivistetysti kaksi neuvoa: suunnittele ja kirjoita. Oppimisen tulee olla päivittäistä ja rutinoitunutta. Älä anna tekosyiden estää kirjaan ja kynään tarttumista. Aloita heti ja lue kunnes koe on ohi. Kokeen jälkeen voit taputtaa itseäsi selkään ja todeta, että teit parhaasi.

Henri Hannula, fuksi 2009

Itsevarmuutta valmennuskurssilta

Vaikka suuri osa pääsee lukemaan historiaa opiskelemalla yksin kaikessa rauhassa, tarvitsee osa hieman ylimääräistä apua. Itse kuului viime keväänä jälkimmäiseen joukkoon ja ilmoittauduin valmennuskurssille. Jos totta puhutaan, en luultavasti olisi päässyt yliopistolle sisään ilman valmennuskurssin apua. Tunteja oli kolme kertaa viikossa ja opetusaikataulu oli tiukka, mutta opettajamme oli onneksi aivan huippu. Hän oli itse historian opiskelija, joten hänellä oli käytännön kokemusta pääsykokeista.

Tärkeintä valmennuskurssilla oli säännöllisen työskentelyn lisäksi mielestäni se, että siellä jouduimme kirjoittamaan monta esseetä. Tästä saimme käytännön kokemusta pääsykokeita varten, ja kurssin lopussa meillä oli vielä oikeaa pääsykoetta imitoiva kenraalikoel. Kun sitten pääsykokeen aika koitti, oli tilanne minulle tuttu, vaikka olinkin oikeissa pääsykokeissa ensimmäistä kertaa elämässäni.

Oma valmennuskurssini ei siis mitenkään korvannut lukemista vaan enneminkin tuki sitä, esseiden avulla moniin aiheisiin avautui täysin uusia näkökulmia. Lisäksi kurssilla sai hyvin vertaistukea muilta samassa tilanteessa olevilta, kun lukeminen alkoi liiaksi turhauttaa ja mikään ei tuntunut onnistuvan. Voinkin lämpimästi suositella valmennuskursseja kaikille hakijoille, vaikka ilman niitäkin luonnollisesti pärjää.

Annaleena Keso, fuksi 2010

Lopuksi

Toivottavasti tämä opas auttaa ja tukee sinua matkallasi kohti pääsykoetta. Tarkoituksena on antaa erilaisten näkökulmien ja kokemusten avulla kuva siitä, minkälainen projekti sinulla on edessäsi. Tapoja oppia, lukea ja onnistua kokeessa on kuitenkin yhtä monta kuin on opiskelijoitakin. Kuuntele siis itseäsi ja tee hyvältä tuntuvia ratkaisuja! Omien vahvuuksien löytäminen on hyödyllisempää kuin heikkouksista murehtiminen.

Koetilanteeseen valmistautumisessa suuret linjat, kokonaiskuvan hahmottaminen ja lukemisen hauskuus vievät jo pitkälle. Historia tieteenä painottaa tulkintaa ja argumentaatiota, joten vuosiluvuista ei kannata juuri stressata. Pääsykoepas tarjoaa sinulle erilaisia polkuja joita seurata sekä vertaistukea luku-urakkaan. Muista, että pääsykoe ei vaadi yliluonnollisia saavutuksia ja tietoja, vaan kaikki kirjoittavat omista lähtökohdistaan käsin. Se on riittänyt sisäänpääsyyn ennenkin.

Suosittellemme tutustumaan myös turkulaisten historianopiskelijoiden oppaaseen, joka on toiminut meille mallina ja inspiraationa. Linkin löydät listasta.

Toivotamme onnea ja menestystä tulevaan koitokseen! Syksyllä nähdään!

Pääsykoepastiimi ja Kronos ry

Linkkejä

Kronos ry:n nettisivut:

<http://blogs.helsinki.fi/kronos-ry/>

Kritiikki ry:n Pääsykoeopas:

<http://org.utu.fi/tyyala/kritiikki/paasykoeopas/>

Suomen eri yliopistojen historia-aineiden hakusivut:

Helsingin yliopiston humanistinen tiedekunta

<http://www.helsinki.fi/hum/opiskelijavalinnat/index.htm>

Helsingin yliopiston suomenkielisten historia-aineiden valintakoesivut

http://www.helsinki.fi/hum/opiskelijavalinnat/valintakokeet/historia_suomeksi.htm

Helsingin yliopiston valtiotieteellinen tiedekunta

<http://www.helsinki.fi/valtiotieteellinen/opiskelu/index.html>

Itä-Suomen yliopisto:

<http://www.uef.fi/opiskelu/hae/>

Jyväskylän yliopisto:

<https://www.jyu.fi/hae>

Oulun yliopisto:

<http://www.oulu.fi/yliopisto/haeopiskelijaksi/hakeminen>

Tampereen yliopisto:

<http://www.uta.fi/opiskelijaksi>

Turun yliopiston humanistisen tiedekunnan valintakoesivusto

<http://hum.utu.fi/opiskelijavalinta>

Helsingin yliopiston humanistinen tiedekunta

<http://www.helsinki.fi/hum/>

Helsingin yliopiston historian oppiaineryhmän sivut

<http://www.helsinki.fi/suomenhistoria/index.htm>

Yliopistohaun sivut:

www.yliopistohaku.fi

Keskustelua vaikkapa historian pääsykokeista:

<http://yle.fi/abitreinit/keskustele/>

